

Klipperracevoorzitter Jan Smit († 2019)

Hij was een technicus in hart en nieren en had een buitengewoon goede verstandhouding met zijn laptop, waarop hij even minutieus als vasthoudend de uitslagen verwerkte en de handicap-berekeningen uitvoerde. Die verrekning was voor de soms meer dan vijftig schepen van verschillende grootte en bouw die aan de Klipperrace deelnemen geen sinecure, maar Jan Smit deed het met liefde. Dat hij in mei 2019, na de vrijdagavondvergadering van de Commissie Enkhuizer Klipperrace, waarvan hij sinds 2005 voorzitter was, niet meer thuis zou komen, was voor ieder die hem kende een enorme schok.

Jan Smit was een charterpionier van het eerste uur. Al in de zeventiger jaren voer hij met het tjalkje Het Wakend Oog vanuit Hindeloopen met gasten. Bij gelegenheid voer hij er ook wedstrijden mee; zo nam hij al vroeg deel aan de Harlingen-Terschellingrace. In Muiden raakte hij bevriend met Caspar Mooyman, die voor hem de boekingen ging doen. Smit ging later met Caspar Mooyman mee toen die het boekingskantoor Zeilvaart Enkhuizen begon.

Begin tachtiger jaren werd hij de technische man van het Jan Bakker-skûtsje 'Hollandse Nieuwe'. Op dat schip, waarmee ze in 1985 IFKS-kampioen werden, was Smit de tacticus voor en tijdens de start. Ook bedacht hij vele technische innovaties, die vaak na invoering weer werden verboden omdat ze niet origineel genoeg waren of omdat er niet tegenop te concurreren viel. Zo voerden zij zeilen met horizontale banen, die door het KNWV werden verboden omdat ze pasten in de originaliteitseisen van het Stamboek Ronde en Platbodemjachten. Een liertje voor de onderlijkstrekker werd verboden door de IFKS, die overigens later wel de invoering van smeerrepen in plaats van steekbouten overnam om het zeil sneller te kunnen reven. Ook voerde Smit de linnen weer in, een optrekbare flap onder het roer die op grotere tjalken niet onbekend was en waarmee op diep water beter gestuurd kon worden. In KNWV-wedstrijden haalde de bemanning de voorste luiken achter de mast weg; daaronder zat een waterdichte kuip met loosgaten, van waaruit de fokkenisten veilig het voorzeil konden bedienen.

Voor de Klipperrace beheerde Jan Smit sinds 2001 met grote precisie de TVF, de tijdverrekeningsformule waarmee de klassenindeling en de ankerstartvolgorde worden bepaald. Een systeem dat jarenlang ter discussie stond, maar waarover Jan met vaste hand de scepter zwaaide en weinig inmenging duldde. De precisie waarmee hij alles op zijn laptop bijhield was legendarisch. De prijsuitreiking werd wel eens opgehouden door de last-minute-verwerking van de protestuitslagen in de wedstrijdresultaten, want pas als Jan en zijn computer het eens waren over de uitslag kon het feest beginnen. Jan Smit was een stille kracht, die op zijn eigen manier uitgroeide tot een nauwelijks vervangbaar instituut. Hij was in technisch opzicht all-round en stond daarnaast bekend als een buitengewoon zachtmoedig mens.